

# НАРЕДБА № 1

## ОТ 9 МАЙ 2006 Г. ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ЛИЦЕНЗИРАНЕ НА ЗООЛОГИЧЕСКИТЕ ГРАДИНИ

*Издадена от министъра на околната среда и водите*

*Обн. ДВ. бр.43 от 26 Май 2006 г., изм. ДВ. бр.29 от 30 Март 2018 г.*

### Раздел I.

#### Общи положения

**Чл. 1.** (1) С тази наредба се определят условията и редът за издаване на лиценз на зоологическите градини, неговото действие и прекратяване, както и контролът върху лицензираните зоологически градини.

(2) Лицензът удостоверява годността на зоологическата градина за опазване на диви животински видове извън естествената им среда чрез отглеждането и размножаването им при контролирани условия съгласно изискванията на Закона за биологичното разнообразие (ЗБР) и подзаконовите нормативни актове по прилагането му. Лицензът не се отнася за извършвани от зоологическата градина стопански дейности.

**Чл. 2.** (1) На лицензиране по реда на наредбата подлежат всички постоянни заведения, в които животни от диви видове се държат с цел да се показват пред публика в продължение на повече от седем дни в годината, с изключение на:

1. циркове и магазини за животни;
2. други заведения, които не показват пред публика значителен брой животни или видове.

(2) Разпоредбите на наредбата не се отнасят за постоянни заведения, излагащи пред публика породи домашни животни.

### Раздел II.

#### Условия за издаване на лиценз

**Чл. 3.** Лиценз се издава на зоологическа градина, която:

1. отговаря на изискванията по чл. 60, ал. 2 и 3 ЗБР и наредбата по чл. 61, ал. 1 ЗБР;
2. размножава диви животни на затворено;
3. осигурява на всяко животно адаптирана среда за удовлетворяване на неговите физически, психологически и социални нужди, характерни за биологичния му вид;
4. поддържа база данни за колекцията си, включваща:
  - а) брой на различните видове животни;
  - б) произход на екземплярите и начин на придобиване;
  - в) дата на придобиване, раждане/излюпване, смърт, размяна и бягство на животните;
  - г) причините за всеки смъртен случай на животни;
  - д) здравословното състояние и провежданото лечение на животните;
5. изгражда съоръжения и предприема мерки за предотвратяване навлизането на вредители и хищници при животните от колекцията;
6. изпълнява задълженията по чл. 96, ал. 2 ЗБР;
7. изгражда съоръжения за предпазване на посетителите от нападения от животните в

колекцията.

### **Раздел III. Компетентни органи**

**Чл. 4.** (1) Министърът на околната среда и водите:

1. назначава междуведомствена комисия (комисията) за извършване на общите и специализираните проверки, предвидени в тази наредба;
2. издава лицензи на зоологическите градини по реда на тази наредба;
3. организира цялостния контрол върху дейността на зоологическите градини относно спазването на изискванията на ЗБР, наредбата по чл. 61, ал. 1 ЗБР и тази наредба;
4. налага мерките по чл. 61, ал. 2, чл. 62, ал. 3 и 4 и чл. 122, ал. 1, т. 3 и 4 ЗБР в предвидените в закона случаи.

(2) Директорите на регионалните инспекции по околната среда и водите (РИОСВ):

1. осъществяват контрол върху дейността на зоологическите градини и санкционират нарушителите в предвидените в ЗБР случаи;
2. организират извършването на периодичните проверки по чл. 23, ал. 3.

**Чл. 5.** Комисията осъществява функции на консултативен орган, като:

1. извършва общите и специализираните проверки, предвидени в тази наредба;
2. изготвя доклад до министъра на околната среда и водите за резултатите от проверките по т. 1;
3. с доклада по т. 2 дава мотивирано предложение на министъра на околната среда и водите относно:
  - а) издаване или отказ за издаване на лиценз за зоологическите градини;
  - б) предписване на мерки по чл. 62, ал. 3, т. 1 или налагане на принудителни мерки по чл. 62, ал. 3, т. 2 и ал. 4 ЗБР;
  - в) временно преместване на животни от една зоологическа градина в друга съгласно чл. 61, ал. 2 ЗБР.

**Чл. 6.** (1) Комисията се състои от петима членове, включително председател, и се назначава за всеки отделен случай със заповед на министъра на околната среда и водите, като съставът ѝ се определя, както следва:

1. председател - представител на МОСВ - експерт по фауна;
2. членове:
  - а) представител на съответната РИОСВ - експерт по фауна;
  - б) представител на Министерството на земеделието и горите - експерт по животновъдство или зооинженерство;
  - в) представител на съответната РВМС - експерт по ветеринарна медицина;
  - г) представител на Института по зоология при Българската академия на науките (БАН).

(2) При извършване на специализирани проверки комисията се състои от трима от членовете по ал. 1, включително председател, като конкретният състав се определя в зависимост от предмета на специализираната проверка.

(3) При назначаването на комисията председателят и членовете писмено декларират, че не са лично заинтересувани от дейността на зоологическата градина.

(4) Командировъчните на членовете по ал. 1, т. 2, буква "г" за проверките в зоологическите градини се осигуряват от бюджета на МОСВ в размер съгласно Наредбата за командировките в страната, приета с ПМС № 72 от 1986 г. (обн., ДВ, бр. 11 от 1987 г.; изм., бр. 21 от 1991 г., бр. 2 от

1994 г., бр. 62 от 1995 г., бр. 34 от 1997 г. и бр. 40 от 1999 г.).

**Чл. 7.** (1) Председателят на комисията може да привлича за участие в работата ѝ без право на глас представители на Института по зоология при БАН и на зоологически градини, както следва:

1. представители на Института по зоология при БАН в главните групи животни - риби, амфибии, влечуги, птици и бозайници;
2. представители на зоологически градини - биолози, специалисти по храненето и ветеринарни специалисти.

(2) Представителите по ал. 1, т. 2 не могат да бъдат служители на проверявания обект.

**Чл. 8.** (1) След издаването на заповедта за назначаване на комисията председателят или неин член не може да бъде сменян, освен:

1. когато не попълни декларацията по чл. 6, ал. 3;
2. по негова писмена молба;
3. при прекратяване на служебното или трудовото му правоотношение.

(2) В случаите по ал. 1 министърът на околната среда и водите назначава със заповед нов член/председател на комисията съгласно разпоредбата на чл. 6, ал. 1.

**Чл. 9.** (1) Председателят на комисията организира провеждането на проверките.

(2) При вземането на решение по чл. 5, т. 3 задължително присъстват всички членове на комисията, като решението се взема с мнозинство повече от половината от всички членове.

#### **Раздел IV.**

### **Ред за лицензиране на зоологическите градини, срок на действие и прекратяване на лиценза**

**Чл. 10.** За издаване на лиценз кандидатстват физически и юридически лица, които са собственици на обекти по чл. 2, ал. 1.

**Чл. 11.** (1) Кандидатът за лиценз подава в Министерството на околната среда и водите заявление по образец съгласно приложение № 1.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2018 г.) Към заявлението по ал. 1 се прилага попълнена документация по образец съгласно приложение № 2.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2018 г.) При констатиране на непълноти или неточности в заявлението и документацията по ал. 2 кандидатът за лиценз се уведомява в 7-дневен срок от постъпване на заявлението в МОСВ, като му се дават указания за отстраняване на констатираните нередовности.

(4) (Нова - ДВ, бр. 29 от 2018 г.) За провеждането на процедурата по лицензирането се заплаща държавна такса, определена съгласно тарифата по чл. 72 от Закона за опазване на околната среда.

**Чл. 12.** (1) (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2018 г.) В срок до 20 работни дни от постъпване в МОСВ на заявлението за издаване на лиценз министърът на околната среда и водите назначава комисия за извършване на обща проверка, която включва проверка на данните в документацията по чл. 11, ал. 2 и на условията по чл. 3.

(2) В случаите по чл. 11, ал. 3 срокът по ал. 1 започва да тече след отстраняване на констатираните нередовности.

**Чл. 13.** (1) Проверката по чл. 12, ал. 1 се извършва по документи и на място в проверяваната зоологическа градина.

(2) При извършване на проверката по чл. 12, ал. 1 може да се изисква допълнителна информация от заявителя за изпълнението на условията по чл. 3.

(3) Заявителят е длъжен да оказва съдействие на комисията при извършване на проверката.

**Чл. 14.** (1) В срок до 20 работни дни от назначаването ѝ комисията извършва общата проверка, изготвя и представя на министъра на околната среда и водите доклад за резултатите от проверката по образец съгласно приложение № 3.

(2) В доклада по ал. 1 се съдържат:

1. констатации за наличието или липсата на условията по чл. 3;

2. предложение до министъра на околната среда и водите:

а) да издаде лиценз;

б) да издаде лиценз с определени условия;

в) да откаже издаването на лиценз.

(3) При несъгласие на член на комисията с направените по ал. 2 констатации и предложение той може да представи към доклада особено мнение, което е неразделна част от доклада.

**Чл. 15.** Условията по чл. 14, ал. 2, т. 2, буква "б" могат да са свързани със:

1. подобряване изпълнението на изискванията по чл. 3, т. 1;

2. изискванията по чл. 3, т. 2 - 7;

3. видовия състав на животните;

4. изисквания към персонала на зоологическата градина;

5. безопасността на персонала.

**Чл. 16.** (1) Министърът на околната среда и водите издава лиценз или мотивирано отказва издаването му в срок до 10 работни дни от представянето на доклада по чл. 14, ал. 1.

(2) Лиценз на зоологическа градина се издава само при положително решение на комисията.

(3) Лицензът може да бъде безусловен или с определени условия. Лицензът се издава в писмена форма и задължително съдържа:

1. лого и наименование на органа, който го издава;

2. наименованието "лиценз";

3. номер и дата на издаване;

4. правно основание за издаването му;

5. разпоредителна част;

6. наименование и адрес на лицензираната зоологическа градина;

7. име/наименование на собственика на зоологическата градина;

8. конкретни условия съгласно чл. 15 - при издаването на лиценз с условия;

9. дата на изтичане на валидността на лиценза;

10. подпис и печат на органа, издал лиценза.

(4) Лицензът се връчва на собственика на зоологическата градина в 5-дневен срок от издаването му.

(5) Собственикът на лицензираната зоологическа градина поставя копие от лиценза на входовете ѝ.

(6) Копие от лиценза се изпраща на РИОСВ по местонахождение на лицензираната

зоологическа градина.

(7) За издадените лицензи на зоологически градини в МОСВ се води регистър, в който се вписват данните по ал. 3, т. 3, 5, 6, 7 и 8.

**Чл. 17.** (1) Министърът на околната среда и водите отказва издаването на лиценз в случаите, когато:

1. не е налице някое от изискванията на чл. 60, ал. 2 и 3 ЗБР и от тези в наредбата по чл. 61, ал. 1 ЗБР;
2. не са изпълнени повече от две от условията по чл. 3, т. 2 - 7;
3. не са изпълнени условията, определени в последния издаден лиценз - в случаите на кандидатстване за подновяване на лиценз;
4. собственикът или управителят на зоологическата градина е осъждан с влязла в сила присъда за извършено престъпление спрямо защитени диви животни.

(2) В случаите по ал. 1, т. 4 издаването на лиценз се отказва, без да се извършва проверка по чл. 12, ал. 1.

**Чл. 18.** (1) Най-късно три месеца преди изтичане срока на валидност на действащия лиценз собственикът на лицензираната зоологическа градина кандидатства за подновяването му съгласно чл. 11.

(2) Подновяването на лиценза по ал. 1 се извършва по реда на този раздел.

**Чл. 19.** (1) (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2018 г.) При смяна на собственика на лицензирана зоологическа градина новият собственик подава в МОСВ молба за издаване на лиценза на негово име. Към молбата се прилага документ, удостоверяващ промяната в собствеността.

(2) В случаите по ал. 1 министърът на околната среда и водите издава лиценз на зоологическата градина на името на новия собственик в 15-дневен срок от постъпване на молбата без спазване на реда по този раздел, освен ако е налице обстоятелството по чл. 17, ал. 1, т. 4.

(3) Лицензът по ал. 2 е валиден до датата на изтичане на срока на валидност на лиценза на предишния собственик.

**Чл. 20.** (1) Първоначалният лиценз на зоологическата градина е със срок на валидност пет години от датата на издаване.

(2) При подновяване на лиценза новият лиценз е със срок на валидност, както следва:

1. десет години от датата на изтичане на действащия лиценз, а при неспазване на срока за подаване на заявление по чл. 18, ал. 1 - от датата на издаване на новия лиценз, в случай че новият лиценз е издаден без условия;
2. пет години от датата на изтичане на действащия лиценз, а при неспазване на срока за подаване на заявление по чл. 18, ал. 1 - от датата на издаване на новия лиценз, в случай че новият лиценз е издаден с условия.

**Чл. 21.** Действието на лицензите по тази наредба се прекратява автоматично:

1. при писмено искане от страна на притежателя на лиценза - от датата на получаването му в МОСВ;
2. при смърт на физическото лице или при прекратяване на юридическото лице, притежател на лиценза - от датата на настъпване на събитието, освен в случаите на правопримемство, когато се прилага чл. 19;
3. при закриване на зоологическата градина - от датата на уведомяване на МОСВ за това обстоятелство;
4. при изтичане на срока на валидност, ако лицензът не е подновен.

## **Раздел V. Контрол**

**Чл. 22.** Контролът по тази наредба обхваща:

1. изпълнението на условията, определени в лиценза;
2. изпълнението на мерките по чл. 62, ал. 3, т. 1 ЗБР;
3. наличието на условията по чл. 3.

**Чл. 23.** (1) Контролът се извършва чрез периодични и специализирани проверки на лицензираните зоологически градини.

(2) Предмет на специализираните проверки са отделни условия по чл. 3 и/или отделни условия, определени в лиценза, както и отделни мерки по чл. 62, ал. 3, т. 1 ЗБР.

(3) Периодичните проверки са проверки на дейността на лицензирана зоологическа градина, които се извършват през определени интервали от време, планирано или по сигнал.

(4) Периодичните проверки за срока на действие на един лиценз се извършват най-малко веднъж годишно.

**Чл. 24.** (1) Компетентна да извършва периодични проверки е РИОСВ по местонахождението на проверяваната зоологическа градина.

(2) Специализираните проверки се извършват от комисията по чл. 6, ал. 2 в случаите по чл. 27, ал. 1 или по преценка на министъра на околната среда и водите.

**Чл. 25.** Притежателите на лиценза на проверяваната зоологическа градина са длъжни при извършване на проверките да оказват съдействие на проверяващите лица.

**Чл. 26.** (1) При извършване на периодична проверка се съставя констативен протокол, който се изпраща на министъра на околната среда и водите в 10-дневен срок след извършване на проверката.

(2) В зависимост от резултатите от проверката протоколът по ал. 1 може да съдържа предложение за:

1. налагане на мерките по чл. 62, ал. 3 или 4 ЗБР, включително прилагане на чл. 61, ал. 2 ЗБР;
2. прилагане на чл. 27, ал. 1.

**Чл. 27.** (1) При необходимост и в зависимост от направените в протокола по чл. 26, ал. 1 констатации и предложения министърът на околната среда и водите назначава със заповед комисия за извършване на специализирана проверка.

(2) Специализираната проверка се извършва в срок до 10 дни от издаването на заповедта по ал. 1, като за резултатите от проверката комисията съставя доклад.

(3) При констатиране на нарушение или неизпълнение на условията по чл. 3 или на условията в лиценза в доклада по ал. 2 комисията предлага на министъра на околната среда и водите:

1. конкретни мерки, които да бъдат предписани съгласно чл. 62, ал. 3, т. 1 ЗБР;
2. затваряне на зоологическата градина или на части от нея за посещения от публика и преместване на животни от колекцията съгласно чл. 61, ал. 2 ЗБР;
3. отнемане на лиценза.

## Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. "Вредители" са свободно живеещи видове гризачи, които могат да пренасят зарази на животните в зоологическата градина или да унищожават люпилата и малките им.
2. "Значителен брой животни или видове" са повече от 5 вида диви животни с повече от 5 екземпляра от всеки вид.
3. "Хищници" са домашни или безстопанствени кучета и котки, както и кучетата за служебни цели.

## Заклучителни разпоредби

§ 2. Тази наредба се издава на основание чл. 62, ал. 1 от Закона за биологичното разнообразие.

§ 3. В Наредба № 6 от 2003 г. за минималните изисквания и условия за отглеждане на животни в зоологически градини (ДВ, бр. 105 от 2003 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 25 се създава ал. 4:

"(4) За осигуряване на безопасност на персонала при обслужването височината на терариума може да се ограничи до два метра независимо от изчисленията по ал. 2."

2. В приложение № 2 към чл. 15 и чл. 22, ал. 1 в колона 5 на таблицата за папагалите неразделки в израза "температурата в убежищата може да е 50 °С," цифрата "50" се заменя с "5". 0

ДО  
МИНИСТЪРА  
НА ОКОЛНАТА СРЕДА  
И ВОДИТЕ

## ЗАЯВЛЕНИЕ

по чл. 11, ал. 1 от Наредбата № 1 от 2006 г. за условията и реда за лицензиране на зоологическите градини  
(наредбата)

От .....  
(трите имена на физическото лице/наименование на юридическото лице или едноличния търговец - собственик на зоологическата градина)

Административни данни на кандидата за лиценз:

За физическо лице: ЕГН....., адрес: област ....., община ....., гр. ...., район ....., ул.  
(бул.)....., № ....., бл. ...., вх. ...., ет. ...., ап. ...., тел. ...., факс .....

За юридическо лице/едноличен търговец:

БУЛСТАТ ....., адрес на управление: област ....., община ....., гр.  
....., район ....., ул. (бул.) ....., № ....., бл. ...., вх. ...., ет. ...., ап. ...., тел. ....,  
факс .....

Моля на основание чл. 62, ал. 1 от Закона за биологичното разнообразие да ми бъде издаден лиценз за извършване на дейност като зоологическа градина.

Прилагам следните документи:

1. документация за кандидатстване за лиценз за зоологическа градина съгласно приложение № 2 от наредбата.
2. (отм. - ДВ, бр. 29 от 2018 г.)
3. (отм. - ДВ, бр. 29 от 2018 г.)
4. (отм. - ДВ, бр. 29 от 2018 г.)
5. (отм. - ДВ, бр. 29 от 2018 г.)
6. (отм. - ДВ, бр. 29 от 2018 г.)

.....  
(дата)

.....  
(подпис и печат)



## ДОКУМЕНТАЦИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ ЗА ЛИЦЕНЗ ЗА ЗООЛОГИЧЕСКА ГРАДИНА

Дата на попълване:

### ЧАСТ 1 - ДЕТАЙЛИ НА ИНСТИТУЦИЯТА

1. Име на зоологическата градина:

Име на директора/управителя:

Адрес на зоологическата градина:

Тел. номер (вкл. телефонен код на града)

Факс (вкл. телефонен код на града)

Интернет страница:

Година на основаване:

Институция, на чието подчинение е зоологическата градина (ако има такава):

2. Стратегия/програма за развитие ..... ДА  НЕ

3. Списък на персонала на зоологическата градина с тяхната длъжност, квалификация и опит (постоянно или временно наети) ..... (приложен)

4. Структура на управлението на зоологическата градина ..... (приложена схема)

5. План на сградите и съоръженията в зоологическата градина ..... (приложен)

6. Работно време

Целогодишно ДА  НЕ

Сезонно ДА  НЕ

7. Животни, собственост на зоологическата градина, които се отглеждат извън нейната територия (тук не се включват отдадените на размножителен заем животни):

..... ДА  НЕ

Ако да, представете конкретна информация:

### ЧАСТ 2 - ДЕТАЙЛИ ЗА ЖИВОТНИТЕ

1. Актуален списък на животните в колекцията

..... (приложен)

2. Поддържана база данни за животните

..... ДА  НЕ

3. Методи, използвани за маркиране на животните, и видовете животни, при които се използват:

а) микрочипове:

б) татуировки:

в) ушни марки:

г) пръстени:

д) други:

4. Наличие на дневник за отбелязване на състоянието и здравето на всички животни

..... ДА  НЕ

5. Специфицирайте структурата на дневника.

### ЧАСТ 3 - ВЕТЕРИНАРНО ОБСЛУЖВАНЕ

1. Постоянен ветеринарен състав ..... ДА  НЕ

Ако ДА, посочете:

Име:

Адрес:

Ако НЕ, грижата за здравето на животните се осъществява от:

Име:

Адрес:

Други лица или консултанти, ангажирани по ветеринарните въпроси

..... ДА  НЕ

Ако ДА, представете информация:

2. Информация за ветеринарната програма, включително честотата на визитите и на извършваната профилактика:

3. Кратко описание на ветеринарната клиника в зоологическата градина:

4. Детайли за контрола върху вредителите и скитащите хищници:

5. Детайли за екипировката (лични предпазни средства, инструменти и уреди) за задържане и контрол над животните при улавянето им:

6. Извършване на аутопсии на умрелите животни ..... ДА  НЕ

7. Организация при провеждане на аутопсии:

8. Описание за системата за периодичен преглед на клиничните и патологичните данни:

9. Периодично регулиране на диетите ..... ДА  НЕ

10. Контрол върху храненето на животните от посетителите ..... ДА  НЕ

Ако ДА, конкретизирайте:

11. Ползване на експерти по храненето на животните ..... ДА  НЕ

Ако ДА, конкретизирайте:

12. Обмен на информация с други зоологически градини и организации по въпросите на отглеждането на видовете в колекцията ..... ДА  НЕ

Ако ДА, конкретизирайте:

#### ЧАСТ 4 - МЕРКИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ БЯГСТВОТО НА ЖИВОТНИТЕ

1. Наличие на правила за отглеждане на животните и предпазване на посетителите от наранявания при: (документацията трябва да се представи в деня на общата проверка)

Хранене ..... ДА  НЕ

Контакт на персонала и посетителите с животните ..... ДА  НЕ

Работа с отровни животни ..... ДА  НЕ

Бягство на животни ..... ДА  НЕ

Използване на предпазна екипировка от персонала ..... ДА  НЕ

Други ..... ДА  НЕ

.....  
2. Правила при случаи на бягство на животните ..... (приложени)

3. Начин за уведомяване на персонала при случаи на бягство на животни:

4. Случай на бягство на животни (кратко описание):

а) в границите на зоологическата градина:

б) извън границите на зоологическата градина:

5. Информация за проведени учебни тренировки на персонала в случай на бягство на животни ..... (приложена)

6. Наличие на книга за инциденти ..... ДА  НЕ

7. Обучение на персонала за даване на първа помощ ..... ДА  НЕ

Ако ДА, колко пъти:

8. Инструктаж на персонала за риска от потенциални зоонози:

9. Огледи за отстраняване на дървета и предмети, които могат да причинят нараняване или да подпомогнат бягството на животните .....

ДА  НЕ

10. Честота на извършваните огледи на мрежите и бариерите в загражденията:

11. Честота на извършваните прегледи на електрическите системи при животните:

#### ЧАСТ 5 - ОПАЗВАНЕ НА ВИДОВЕТЕ

1. Членство в организации на зоопарковете или организации, свързани с опазване на видовете (напр. IUCN, EAZA, WAZA, Федерация на зоологическите градини) .....

ДА  НЕ

Ако ДА, посочете организациите:

2. Влияние на членството в тези организации при планирането на видовете в колекцията .....

ДА  НЕ

Ако ДА, конкретизирайте:

о EX-SITU опазване

3. Наличие на план за колекцията ..... ДА  НЕ

Ако ДА, посочете какви принципи и цели изпълнява:

Ако НЕ, въз основа на какво се взима решение какви животни да се отглеждат:

Копие на плана на колекцията ..... (приложен)

4. Членство в групи за управление на видовете:

а) списък участия в Европейски програми за застрашени видове (ЕЕР):

б) председателство на ЕЕР на таксономичните консултативни групи:

в) участие в други програми за видове ..... ДА  НЕ

Ако да, конкретизирайте:

о Племенни книги

5. Поддържане от зоологическата градина на племенни книги ..... ДА  НЕ

Ако ДА, за кои видове:

а) международни:

б) регионални:

о IN-SITU опазване

6. Участие в програми и проекти за опазване на видове в естествената им среда през последните три години ..... ДА  НЕ

Ако ДА, опишете:

7. Ресурси, вложени в програмите и проектите по т. 6:

а) персонал:

б) финансови:

в) обучение:

г) други:

8. Набиране на средства за програми и проекти по т. 6 през последните три години ..... ДА  НЕ

Ако ДА, посочете програмата или проекта по т. 6 и използваните финансови средства:

о Други дейности по опазване на видовете

9. Други начини за подпомагане опазването на видовете ..... ДА  НЕ

Ако ДА, посочете:

#### ЧАСТ 6 - ОБУЧЕНИЕ

1. Главни елементи на програмите и политиката на обучение:

2. Брой на преподавателите:

3. Квалификация на преподавателите:

Преподавател:

Квалификация:

4. Център за обучение:

а) учебни помещения (брой):

б) хорариум (брой):

в) библиотека: ..... ДА  НЕ

г) други:

5. Ниво на преподаването:

Деца .....

Ученици в начален курс на обучение .....

Ученици в среден курс на обучение .....

Учащи във висши училища .....

Възрастни .....

6. Членство в образователни програми ..... ДА  НЕ

Ако ДА, избройте:

7. Преценка на ефективността на програмата за обучение (например инспекции, анкети, допитвания до посетителите):

8. Учебни помагала (вкл. публикации) - детайли:

9. Членство и връзка с организации в областта на опазването на природата.

#### ЧАСТ 7 - ОБУЧЕНИЕ НА ПЕРСОНАЛА

1. Насърчаване на членовете на персонала да се обучават в съответствие с тяхната длъжност ..... ДА  НЕ

2. Организиране на курсове за обучение на персонала ..... ДА  НЕ   
Ако ДА, конкретизирайте:

3. Организиране на обучение на място и осигуряване на библиотека за персонала ..... ДА  НЕ

4. Организиране на обучение за други организации ..... ДА  НЕ   
Ако ДА, конкретизирайте:

#### ЧАСТ 8 - ИЗСЛЕДВАНИЯ

1. Изследвания, осъществявани или координирани от зоологическата градина:

2. Средства и ресурси на зоологическата градина, използвани за изследвания:

а) персонал

б) финансови

в) достъп на външни организации

г) осигуряване на данни или материал за изследвания от външни организации

д) други

3. Изследвания, проведени през последните три години от /или от името на зоологическата градина:

а) от персонала

б) от други организации

4. Списък на научни публикации за последните три години:

а) от персонала

б) от други организации, ползващи колекцията.

**ДОКЛАД  
ОТ ПРОВЕДЕНА ОБЩА ПРОВЕРКА  
ЗА ЛИЦЕНЗИРАНЕ НА ЗООЛОГИЧЕСКА ГРАДИНА**

Име на кандидата за лиценз:

Име на зоологическата градина:  
Адрес:

Тел. номер (вкл. телефонен код на града):  
Факс (вкл. телефонен код на града):

Наличие на действащ/предходен лиценз: ... ДА  НЕ

Ако ДА, посочете:  
Номер на лиценза:

Дата на извършване на общата проверка:  
Преамбюл на доклада - общи бележки:

**А. ОЦЕНКА НА ДОКУМЕНТАЦИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ ЗА ЛИЦЕНЗ ЗА ЗООЛОГИЧЕСКА ГРАДИНА**

Част	Оценка	Бележки
Детайли на институцията	Пълни	<input type="checkbox"/>
	Непълни	<input type="checkbox"/>
	Липсват	<input type="checkbox"/>
Детайли за животните	Пълни	<input type="checkbox"/>
	Непълни	<input type="checkbox"/>
	Липсват	<input type="checkbox"/>
Настаняване на животните съобразно видовете изисквания	Пълно	<input type="checkbox"/>
	Непълно	<input type="checkbox"/>
	Липсва	<input type="checkbox"/>
Ветеринарно обслужване	Пълно	<input type="checkbox"/>
	Непълно	<input type="checkbox"/>
	Липсва	<input type="checkbox"/>
Мерки за предотвратяване бягството на животни	Пълни	<input type="checkbox"/>
	Непълни	<input type="checkbox"/>
	Липсват	<input type="checkbox"/>
Опазване на видовете	Пълно	<input type="checkbox"/>
	Непълно	<input type="checkbox"/>
	Липсва	<input type="checkbox"/>
Обучение	Пълно	<input type="checkbox"/>
	Непълно	<input type="checkbox"/>
	Липсва	<input type="checkbox"/>
Обучение на персонала	Пълно	<input type="checkbox"/>
	Непълно	<input type="checkbox"/>
	Липсва	<input type="checkbox"/>
Изследвания	Пълни	<input type="checkbox"/>
	Непълни	<input type="checkbox"/>
	Липсват	<input type="checkbox"/>

## Б. КОНСТАТАЦИИ ПРИ ПРОВЕЖДАНЕ НА ПРОВЕРКАТА

При оценяване се отбелязва съответно ДА, НЕ или НЕПРИЛОЖИМО (НП). При отбелязване с ДА се дава съответна оценка, както следва: 1 - Отлично, 2 - Добро, 3 - Адекватно, 4 - Приемливо

		ДА	НЕ	НП	Забележка
		2	3	4	5
I.	Условия по снабдяването с храна и вода				
1.	Хранене на всяко животно според биологичния му вид	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
2.	Хигиена				
	а) при съхранение	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
	б) при приготвяне на храната	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
	в) при подаването на храната	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
3.	Съобразяване с хранителните навици на вида за осигуряване достъп до храна и вода на всички животни	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
4.	Осигуряване безопасност за животните и персонала по време на подаване на храната	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
5.	Хранене на животните от посетителите	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
	Ако ДА, как се контролира	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
II.	Осигуряване на подходяща среда за животните				
1.	Среда, удовлетворяваща физическите, социалните и психологическите нужди на животните в зависимост от вида, към който принадлежат	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
2.	Параметри на средата:				
	а) температура	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
	б) вентилация	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
	в) светлина	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
	г) влажност	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
	д) други	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
3.	Подслон за животните в обитаваните от тях заграждения/волиери	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
4.	Осигурена подходяща площ за броя на животните	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
5.	Осигуряване на почистване на загражденията/волиерите	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
III.	Ветеринарно обслужване				
1.	Спазват се високи стандарти при отглеждане на животните	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
2.	Всички животни, изложени пред публика, са в добро здраве	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
3.	Наблюденията върху здравето и здравния статус се записват	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
4.	Всички животни получават нужното лечение при здравен проблем	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
5.	Съоръжения за хващане и задържане на животните	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
6.	Екипировка (уреди и инструменти) за упояване	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
7.	Ветеринарна клиника на място	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
8.	Осигурена програма за превантивна и лечебна ветеринарна помощ и за хранене за всяко животно	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
9.	Система за периодичен преглед на клиничния и патологичния дневник	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
10.	Поддържане на ветеринарен дневник	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
11.	Съхранение на лекарствата	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
12.	Контрол и дневник за използването на лекарствата	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
13.	Антидоти	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
14.	Провеждане на аутопсии	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
15.	Условия за изолация при:				
	а) преглед	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
	б) третиране	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
	в) възстановяване	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
	г) карантина (когато се изисква)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	

## Хигиенизиране и контрол върху болестите

16.	Проникване на вредители и хищници в огражденията за животните	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
17.	Контрол върху вредителите и хищниците	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
IV.	Осигуряване на нормално съществуване на животните съобразно тяхното поведение	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
V.	Предпазване на животните от дисстрес			
1.	Отглеждане и работа с животните само от или под наблюдение на обучен персонал	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
2.	Контактът на животните с посетителите е съобразен с тяхното поведение	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
3.	Взаимодействието между животните не е прекомерно стресиращо за тях	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
VI.	Транспорт и пренасяне на животните			
1.	Транспорт и екипировка за пренасяне	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
2.	Техниките за хващане и транспортиране на животните са съобразени с тяхното поведение и осигуряват избягване на наранявания и дисстрес на животните	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
3.	Мерки за безопасност на животните и хората по време на транспортиране или държане на животните извън зоологическата градина	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
VII.	Опазване на видовете, обучение и изследвания			
1.	Участие в следните дейности или програми за:			
	а) научни и други изследвания от значение за опазване и отглеждане на видовете, включително такива, свързани с повторното въвеждане в природата на диви видове	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
	б) провеждане образователна и възпитателна дейност по опазването на видовете	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
	в) обмен на информация по опазването и отглеждането на дивите животни с други подобни институции	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
	г) размножаване на диви животни	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
	д) интродукция и реинтродукция в природата на диви животни, като предоставят размножителни материали от застрашени видове	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
2.	Осигурена информация и обучение на обществеността, свързана с видовете от колекциите, техните естествени местообитания и опазване на биологичното разнообразие	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
3.	Наличие на център за обучение, свързан с колекцията	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
4.	Обучение на персонала	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
5.	Мерки за опазване на видовете спрямо ресурсите на зоологическата градина	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
6.	Мерки за изследвания на видовете спрямо ресурсите на зоологическата градина	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
7.	Управление на размножаването на животните	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
VIII.	Сигурност за посетителите			
1.	Мерки за предотвратяване бягството на животни	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
2.	Инструкция за действия при бягство на животни	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
3.	Осигурен периметър, забранен за достъп, около клетките на животните	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
4.	Бариери, възпиращи животните	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
5.	Наличие на предупредителни табели	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
6.	Наличие на забранителни табели	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
7.	Маркирани аварийни изходи	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
8.	Поддържане на сградите	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>



9. Сигурност на местата за посетители и алеите
10. Поддържане на санитарното състояние на дърветата на територията на зоологическата градина
- IX. Бази данни**
1. Актуални данни за колекцията, включващи:  
 а) броя на животните по видове     
 б) придобиване, раждане, смърт, разположение и данни за бягство на животни     
 в) причините за смъртта     
 г) здравето на животните
2. Поддържане на базата данни
3. Предоставени в МОСВ списък и информация по чл. 96, ал. 2 ЗБР
4. Поддържане на база данни за произхода на животните и къде са предоставени
5. Наличие и съхранение на архив
- X. Прилагане на законодателството**
1. Излагане на действащ/предходен лиценз на входовете на зоологическата градина
2. Изпълнение на условията по действащ/предходен лиценз
3. Прилагане на законодателството по отношение на CITES

**V. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА УСЛОВИЯТА СЪГЛАСНО ЧЛ. 4 ОТ НАРЕДБАТА**

Условия	Изпълнено	Неизпълнено	Неприложимо	Забележка
	2	3	4	5
1. Участие в научни и други изследвания от значение за опазване и отглеждане на видовете, включително такива, свързани с повторното въвеждане в природата на диви видове	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
2. Провеждане образователна и възпитателна дейност по опазването на видовете	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
3. Обмен на информация по опазването и отглеждането на дивите животни с други подобни институции	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
4. Размножаване на диви животни	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
5. Интродукция и реинтродукция в природата на диви животни, като се предоставят размножителни материали от застрашени видове	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
6. Предоставяне при договаряне размножителни материали от застрашени видове за отглеждане във ферми (където е приложимо)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
7. Изпълнение на изискванията на наредбата по чл. 61, ал. 1 ЗБР:				
а) настаняване на животните при условия, които удовлетворяват техните биологични изисквания и изискванията за запазването и размножаването им	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
б) предоставяне на всяко животно на адаптирана среда за посрещане на неговите физически, психологически и социални нужди, характерни за биологичния вид	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
8. Поддържане на високо ниво на превантивни и лечебни ветеринарни грижи и хранене при отглеждането и развъждането на животните	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	

9. Маркиране на екземплярите, когато това е възможно	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
10. Предприемане на необходимите мерки за предотвратяване бягството на животни, за да бъдат избегнати възможни екологични заплахи за местните видове	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
11. Поддържане на база данни, включваща:	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
а) брой на различните видове животни в колекцията	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
б) произход на екземплярите, начин на придобиване, дата на раждане/излюпване, смърт, размяна и бягство на животните	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
в) причините за всяка една смъртност на животни	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
г) здравното опазване на животните	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
д) технологиите и техниките за отглеждане и поддържане на колекцията	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
12. Осигурява обществен достъп до колекциите, информация и обучение за обществеността, свързана с видовете от колекциите, техните естествени местообитания и опазване на биологичното разнообразие	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
13. Предотвратяване навлизането на вредители и хищници в огражденията за животните	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
14. Изпълнение на задълженията по чл. 96, ал. 2 ЗБР	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
15. Подаване на информация за попълване на регистрите по чл. 63 ЗБР	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
16. Изграждане на съоръжения за предпазване на посетителите от наранявания, причинени от животните в колекцията	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

**Г. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА УСЛОВИЯТА В ДЕЙСТВАЩ/ПРЕДХОДЕН ЛИЦЕНЗ**  
(попълва се в случаите по чл. 18 от наредбата)

Условия	Изпълнено	Неизпълнено	Неприложимо	Забележка
---------	-----------	-------------	-------------	-----------

**Д. ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА УСЛОВИЯ КЪМ ЛИЦЕНЗА**

Условие	Забележка
---------	-----------

**ЗАКЛЮЧЕНИЕ**

Име на зоологическа градина:

Дата:

Въз основа на извършената обща проверка КОМИСИЯТА РЕШИ:

Предлага на министъра на околната среда и водите:

1. Да издаде лиценз за зоологическата градина

2. Да издаде лиценз за зоологическата градина с условията в част "Д" на доклада

3. Да откаже издаването на лиценз

---

Комисия:

Подпис:

Председател:  
(трите имена, длъжност)

Членове:  
(трите имена, длъжност)